

Monen muusan palveluksessa

(Puhe Nizzassa / Antibesissa 3/12/2021)

Hyvät kuulijani,



Olen otsikoinut esitykseni tahallisen väärin. Pyydän sitä heti anteeksi, ja puolustaudun. Ajattelin että sali kenties täyttyisi paremmin jos taiteilijan esiintyessä puhuttaisiin muusista. Muusa aiheena saattaisi kenties muutenkin vetää, kun ollaan näin lähellä Välimerä ja sen ympärillä kehittyneitä mytologioita. Mutta Kreikan muinaisiin muusiin vetoaminen oli vain hätäkeino, yritys järjestää jotain tavallista sivistyneempää. Kuvataiteilija voi tuskin vedota muusiin, koska kuvataiteella ei ole muusaa, ei ole koskaan ollutkaan. Niihin vetoaminen on huijaus. Musiikilla on Euterpe, tragedialla Melpomene, historialla on Klio. Jopa kuorolaululla on oma muusansa. Kuvataiteille ei jäänyt yhtään muusaa, suojelijaa, lähteen vartijaa. Platon ja Aristoteles eivät hekään pitäneet kuvataiteita kuin korkeintaan raa'an käsityöläisyyden

arvoisena. Me muusaa vaille jääneet olemme saaneet tulla toimeen, kitkutella miten kuten ilman muusain tukea. Ja toimeen on tultu. Mutta silti minä rohkenen syyttää myyttien rakentajia kauhistuttavasta ennakkoluulosta mitä taiteenlajeihin tulee. Niitä ei koskaan olisi pitänyt asettaa arvojärjestykseen, koska tuollaisiin arvoasetelmiin tartutaan aivan liian herkästi, niitä totellaan, ja seurauksena edelleen vallalla oleva käsitys jalommista ja karkeammista taiteen lajeista. Suuri osa ihmiskuntaa ilmoittaa ylimmäksi taiteenlajiksi musiikin. Se on olevinaan ylevintä immateriaa, joka muovaa ja liikuttaa sisimpäämme ja saa meidät leijumaan polven korkeudella. Musiikin jälkeen, tässä taiteiden missikilpailussa tulee runous, sen perässä muu kirjallisuus. Sitten lavalle päästetään tanssi joka vetää perässään tragediaa. Komeroon tungettu sottainen kuvataide on nukahtanut, koska tietää että vain aniharva valitsee kuvataiteen puhtaiden taiteiden kärkikolmikkoon. Mutta kuten sanoin, syy ei ole meidän vaan tuo asenne on meihin asennettu satoja vuosia sitten. Siitä on tullut melkein geeniperimä. Oleellista tässä ei kuitenkaan ole se kuka voittaa, kuka kituu eniten, vaan se miten taiteiden arvottaminen näyttää vievän pois jotakin vieläkin tärkempää: Taiteiden välisen vuorovaikutuksen. Se on minusta huomattavasti tärkeämpää kuin yhteen tehtävään kiinnitetty muusa, joka vartioi tarkoin lähdeään. Olen omalta osaltani pyrkinyt kumoamaan omassa työssäni taiteiden arvojärjestyksen ja uudestaan ja uudestaan sekoittanut eri taiteenlajeista uuden liemen, kulkeutunut taiteen eri karsinoihin, tutkinut noiden karsinoiden seinämiä ja onnistunut omin käsin purkamaan joitakin.

Tuollaista toimintaa on tullut tavaksi kutsua monipuolisuudeksi, monilahjakkuudeksi, multidisiplinäriksi, ties miksi jonglööritanssiksi. Tämän esityksen keskeinen motiivi on kuitenkin yritys näyttää miten tuollaiset epiteetit osoittautuvat ontoiksi ja ennen kaikkea hämärtävät näköä koska kutovat monipuolisen luovan toiminnan ympärille uuden ennakkoluulojen rihmaston. Päästäkseni eteenpäin on pakko muistuttaa toisista kreikkalaiseen mytologiaan liittyvistä olennoista. Puhun moirista. Sana tulee kreikan sanasta "moirai". Moirat, joita on kolme olivat kohtalon kutojattaria. Kun puhutaan elämän langasta puhutaan moirista. Yleensä heidät kuvataan vanhoina eukkoina, joka se taas viittaa ennakkokäsitykseen että vain vanhat naiset kutovat tai osaavat käsitellä sukkulaa ja rukkia. Joka tapauksessa yksi heistä nyhtää ja kehrää villatuposta langan, toinen kerii sen keräksi ja kolmas leikkaa langan. Moirat eivät koskaan nuku. Kohtaloita on kehrättävä viipsinpuulle vuorokauden jokaisena hetkenä.

Minun lapsuuteni moirat eivät olleet parhaan , puhtaimman villalangan kehrääjiä. Oulun korkeudelle asettuneet moirat tekivät myös suttua. Minun oli siis tavalla tai toisella opittava itse tekemään pannumyssyni ja patakintaani. Opin käyttämään lankaa ja saksia hyvin varhain, aivan samoin kuin veljeni. Opin kuusivuotiaana käyttämään ompelukonetta. Tietysti neula lävisti muutaman kerran etusormeni mutta se ei hidastanut vauhtia. Lastentarhassa opin tekemään erityisen monimutkaisia paperisia lumihutaleita, tietäen että jokainen lumihutale on yksilö. Villasukan kantapään parsimisen opin paljon ennen kertotauluja. Kyse ei ollut varattomuudesta tai saituudesta. Kun opin ompelamaan itse ensimmäisen napin kiinni, minulla oli tunne että uteliaisuuttani oli ravittu ja maailmaa raotettu edessäni ainakin napin rei'än verran. Minä en kuitenkaan ollut ainoa perheeni neulapää.

Varhain kuollut äitini oli erityisen taitava käsistään. Uskon edelleen hänen olleen Pohjois-Pohjanmaan paras kirjoja. Kun muistelen varhaista lapsuuttani , näen äitini aina kirjomassa jotakin. Jos olisi annettu lupa, hän olisi varmaan kirjoittanut koruompeleiksi kaikki divisioonan esikunnan upseerien ja aliupseerien manttelit, kirjoittanut niihin tuntemattoman etelän kukkia ja perhosia, niitä samoja joita hän oli jo kirjoittanut meidän liiveihimme, kenties kätkeäkseen lattean ja halvan talouskankaan. Kirjonnasta lisäksi äitini harrasti runonlausuntaa, sitä taiteenlajia joka enää hyvin harvoin tulee vastaan, valitettavasti. Kuitenkin juuri runojen lausuminen toi äitini ja isäni yhteen. He kohtasivat Suomen Lausujien liiton Pohjois-Pohjanmaan osaston iltamissa ja rakastuivat oitis toistensa ääniin. Runouden muusa Terpsikore todella asettui taloksi Oulun kasarmille ja armeijan kenttäsängyllä maaten , ammensi aina kiusaksi asti lausuttavia runoja loputtomasta saavistaan. Äitini kuoleman jälkeen isä pyöritti yksin runon myllyä, ja lopulta keksi myös itse ryhtyä runoilijaksi. Me lapset jotka olisimme vain halunneet että isä olisi onnistunut hankkimaan itselleen edes ajokortin, petyimme kun näimme miten isä takoi sydäntään vasten Suomen Lausujien liiton jäsenkorttia.

Isäni oli myös monenlainen moniosaaja. Hän ei ainoastaan lausunut omia runojaan. Köyhän pohjois-savolaisen lampuotimökin poika oli erityisen taitava käsistään. Hänen asemasodan aikaiset puhdetyönsä, polttotikulla kirjaillut rasiat ja pahkakupit ovat kestäneet läpi monen makusuuntauksen ja muodin. En muista koskaan nähneeni kenenkään muun taittelevan saunavastaa taitavammin. Saunavastan panta oli suorastaan hänen bravuurinsa. Mutta osasi hän muutakin. Laventaakseen laihaa lompakkoaan ja tuodakseen muutamia harvinaisia hedelmiä kasarmipöytäämme , isäni harjoitti hautakivien kaiverrusta. En tiedä mistä hän tuon

hienon taidon oli oppinut, luultavimmin opetellut sen itse, todellinen ”self made man” kun kerran oli. Minä sain onnekseni usein olla seuraamassa hautakiven kaiverrusta, sen kymmeniä etappeja ja yksityiskohtia. Se että kyseessä oli hautakivi, ei tehnyt puuhasta millään tavoin murheellista. Se joka on saanut kuulla miten pieni vasara ,naputellessaan kaiverrustaltaa, saa aikaan eräänlaista lyömäsoitinmusiikkia, tietää että murhe on jossain muualla. Liioittelematta voin sanoa että opin aakkoset hautakivistä, siitä miten kirjain isku iskulta muotoutuu graniittiin ja miten se kullataan. Koska isäni kaiversi hautakiviä yksinomaan kesäoina, Oulun tienoon hautausmailla viettyjen kesäöiden ainutlaatuinen lumo tarttui minuun lähtemättömästi. Kuvitelkaa itse: Kesäyö jossain Pohjoisessa, maassa nurinkäännetty hautakivi. Hautakiven ylle kyhäelty katos. Nuotio jossa palaa paljon pientä risua ja jäkälää tuomassa savua. Me pojat katoksen ympärillä käsissämme koivun oksia, joilla liikutamme savua ja hätyytämme itikoita. Äänetön hautausmaa, tai kenties jossain käki. Ja sitten pienten talttojen kalke. Lehtikullan palanen liitämässä läpi kesäyön ja kohta tarttumassa liimalla siveltyyn kirjaimeen tai numeroon. Siinä on sävellys joka on vielä säveltämättä. Sellaista nuottipaperia ei ole keksitty.

Elin siis tietämättäni monitaiteellisessa taloudessa. Uskoin ettei kysymys lahjakkuudesta tai sen tapaisesta koskaan tulisi eteeni. Uskoin vanikan tehneen minusta sen mikä olen. Sille joka ei tiedä tai muista mitä vanikka on, kerrottakoon tämä: Vanikka on, oikeammin oli suomalaisten kasarmien perusruoka, eräänlainen näkkileipä ja kuitenkin kaukana siitä. Vanikka on terästä kovempaa ja todella kouluttaa ihmisen ikenet ja hampaat niin, että kuka tahansa vanikkaa päivittäin syönyt voi kiskoa hampaillaan raiteiltaan suistuneen veturin. Minä puolestani keksin että tuo kunniallinen kasarmin muona olisi myös erinomaista veistosmateriaalia. Riitti kun vanikkaa jonkin aikaa uitti kattilassa ja jo alkoi massa taipua taitajan käsissä. Siitä saattoi sitten rakennella mitä tahansa, lintukodon, pilvilinnan, enkelin muotoisen kynttilänjalan. Jokaisella kasarmin taloudella oli lapsuudessani tietty kiintiö vanikkaa aina kotonaan. Tottakai minä sain pakaroillani maksaa luovuudestani. Se koski jonkin aikaa mutta suunta oli tullut selväksi.

Kun sitten neljätoistavuotiaana ilmoitin aikovani taiteilijaksi, kuvitellen että perheessäni oli kuhissut jo monenlaista lahjakkuutta, olin erityisen ällistynyt kun isä meni jotenkin kasaan, hänestä tuli kulmikas kivi joka kysyi minulta kiven äänellä: Entä jos sinulla ei ole lahjakkuutta. Ja kun kysyin mitä ihmeen lahjakkuutta, mihin sellaista nyt tarvitaan, minusta vain tulee taiteilija, en minä aio lentäjäksi, joka pudottaa lentokoneen. En myöskään aio suunnitella atomivoimaloita, jotka räjähtävät käsiin. Kiveksi muuttunut isäni vastasi: Jos sinulla ei sitten olekaan lahjakkuutta, se kaikki tulee kaatumaan tietysti minun päälleni. Tulevat sanomaan: Laskit poikasi maailmalle tutkailematta lahjakkuutta. Ja sitten saamme molemmat hävetä ja kaivautua hetekan alle ja toistella: Meillä ei ollut tarpeeksi lahjakkuutta. Miksi emme vain pysytelleet omissa vasuissamme!?

Niin minä jouduin kulkeutumaan kohti maailmaa ilman isällistä siunausta hankkeelleni tulla taiteilijaksi. Isä jäi vilkuttamaan kasarmin portin viereen. Joku psykologiaan tai psykiatriaan taipuvainen henki saattaisi väittää että kaikki sittemmin tekemäni on, ei suinkaan tulosta uteliaisuudestani, vaan ikuista todistelua, isän siunauksen sikuria. Mutta minä tunsin isäni jo silloin. Tiesin että hän on tarpeeksi kettumainen. Avoimesti tai salaa hän toivoi minun vain etääntyvän, katkaisevan hänen minulle veistämät puujalat ja linkuttavan eteenpäin omillani.

Miten monta kertaa olen myöhemmissä vaiheissani kohdannut kysymyksen lahjakkuudesta, lahjoista. Miten monta kertaa olenkaan itse joutunut seisomaan lastaan esittelevän isän tai äidin edessä ja ahdistumaan, kun minulta on kysytty, onko tuolla lapsipololla lahjakkuutta. Vanhemmat haluaisivat jonkinlaisen takuun. Ja vastatessani niin tai näin, minä tahtomattani lyön vetoa aivan kuin kyseessä olisi ravijuoksu. Minä tunnen tilanteen erityisen hyvin. Juuri noin toimii myös oma isäni. Vaikka hänkin tietysti tajusi miten epämääräinen käsite ”lahjakkuus” on. Hänkin kuvitteli että lahjakkuus on tulevaisuudelta anottua luottoa, velkaa jota kaiken onnistuessa ei tarvitse maksaa takaisin. Mutta mitä annetaan takuiksi? Omat siniset silmät? Sillä mitä todellakin on lahjakkuus. On niitä jotka piirtävät estottomasti ja ahkerasti ja sitten on siitä jotka ehdoin tahdoin uskovat etteivät koskaan, missään olosuhteissa oppisi piirtämään. Eivätkä laulamaan, eivätkä kirjoittamaan. On niitä jotka edelleen kuvittelevat että matemaattinen lahjakkuus kuuluu toiseen älyn lajiin kuin taiteellinen lahjakkuus, että suuntavaiston puute on tietynlainen runollisuuden ilmentymä, että se joka keksii kompassin ei voi laulaa eksyneen aariaa. Miksi lahjakkuuteen ylipäättään suhtaudutaan niin kuin se olisi jumalan räätälöimä vaate, kohtalon kutomus, jolle ei kertakaikkiaan voi mitään, vaate jota ei voi lyhentää eikä pidentää? Voin vain kuvitella miten monta lahjakkuutta on kuohittu pelkästään tuolla lahjakkuuteen liittyvällä kysymyksellä. Varsinkin kun tiedetään että olipa sitten kyse matemaattisesta tai musiikillisesta tai kuvataiteellisesta lahjakkuudesta, jokaisen merkittävän tuloksen takana on prosentuaalisesti huomattavasti enemmän työtä kuin lahjakkuutta, enemmän paneutumista kuin mielikuvia, oman työn kriittistä tarkastelua ja sitä että oppii punomaan yhteen toisiinsa näennäisesti liittymättömiä asioita. Ja ennen kaikkea intuitiivinen tapa ottaa hyöty aistien ja muistin kognitiivisesta kokonaisuudesta. Väheksymättä yhtäkään aistia, tietäen että myös hajuaisti saattaa äyskäröidä jotain oleellista muistin sammioista. Kirjailija Truman Capote kutsuu osuvasti eräässä artikkelissaan lahjakkuutta ”Jumalan piiskaksi”, joka on ensitöikseen pantava komeroon ja tultava toimeen ilman sitä. Näin minäkin aina ja aina uudestaan palaan niihin hetkiin kun ahkeroin, todellakin ahkeroin kovan vanikan parissa, uskoen että opettelemalla oikean liuottamisen, oppimalla tekemään palasokerista tarpeeksi tahmeaa liimaa, pystyisin rakentamaan itselleni oman pienen kojun jonka sisällä saisin kehittää teemojani, antamatta lahjakkuuden millään tavoin häiritä itseäni. Monien onneksi vanikan valmistus lopetettiin 1970-luvulla. Lahjakkuudesta sen sijaan keskustellaan kiivaasti edelleen.

Sana ”monipuolisuus” on tässä tullut mainittua jo moneen kertaan. Sen kylkeen on laitettava luonnollisesti muita vastaavia epiteettejä, monilahjakkuus, renesanssi-ihminen, multitalentti jne, ja ne toistetaan keskusteluissa niin moneen kertaan että jokaisen päähän lopulta ilmestyy kuva hienosta, monikuppisesta lettupannusta, jossa samaan aikaan valmistuu monta taivaallista ohukaista. Kyllä, minuakin on joskus verrattu monimuottiseen ohukaispannuun. Ja minä olen ottanut sen kiltisti kohteliaisuutena. Mutta en ole voinut samalla olla muistelematta niitä italialaisia varhais- ja täysrenesanssin työpajoja joita kutsuttiin nimellä ”bottega”. Tuosta sanasta on tullut minulle hyvin tärkeä avain. Minä kerron miksi.

Mutta voidakseni puhua bottegasta, minun on kuitenkin ensin puhuttava kameleonteista. Juuri kameleotteihin liitetään legendaarinen monipuolisuus. Kuten muistetaan kameleotit vaihtavat väriään nopeammin kuin ihmisen silmä oikeastaan pystyy rekisteröimään tuon ihmeellisen eläimen muutoskykyjä. Mitä kameleontti ei osaa, sitä taiteilija ei tarvitse, voisi

sanoa. Sen tapa vaihtaa kokonaan nahkansa, jopa silmäluomensa moneen kertaan herättää kateutta. Sen tapa käyttää värejä sekä kommunikoidakseen että naamioituakseen pakottaa ajattelemaan että parhaimmat maalarit jälleensyntyvät kameleontteina. Kuvitelkaa: kameleotti morsettaa kumppanilleen kylkiensä vaihtuvilla väreillä esimerkiksi seuraavan viestin: minä olen kovasti kiinnostunut sinusta. Jos tämä nahka ei kiinnosta, voin joutuin vaihtaa seuraavaan. Ja lemmen kohde vastaa omilla sykkivillä kylkiväreillään: Tuo limetinvihreä on sinulla kovin heikko. Kiitos, mutta minun on käännäyttävä jonkun toisen liskon puoleen.

Tottakai satakieli on ihana mutta niin on kameleonttikin. Sen silmät voivat liikkua 360 astetta. Sen itikkaan osuva kieli, kielen kärki on tuhannen väitöskirjan arvoinen. Mutta ennen kaikkea tuo nanokristalleista koostuva , alati uusiutuva, alati väriä vaihtava nahka pakottaa ajattelemaan taiteilijan rajallisuutta. Eikä ainoastaan taiteilijan. Kameleonttien suku on paljon vanhempi kuin ihmisten. Miten köyhin eväin ihminen saateltiinkaan maailmaan. Ja sitten käyttäytyy kuin pahin nousukas, on äkkirikastunut ja sohvaltaan käsin komentelee luomakuntaa. Ja yrittää terrariossaan kesyttää kameleottia. Jota sen loistavat lahjat eivät pelasta!

Kun ajattelen kameleottia, ajattelen samalla taiteilijan mahdollista monipuolisuutta, erityisesti silloin kun taiteilija ”hyväksyy” enemmän kuin yhden luovuuden lajin itsessään. Ja oppii pelottomasti tuntemaan nahanluomisen. Mitä oikein tarkoitetaan kun puhutaan taiteilijaihmeistä, monipuolisista renesanssineroista, renesanssi-ihmisistä.? Aivan liian usein unohdetaan että ilmiön takana oli ennen kaikkea niin kutsuttu bottega, jonka lävitse moni lahjaton tai lahjakas taiteen tekijä kulkeutui. Bottega tulee italian ”puotia” tarkoittavasta sanasta. Bottegojen kukoistuskausi oli juuri Italian varhaisrenesanssin ja täysrenesanssin aikaa 1300-luvulta aina 1500 -luvun loppuun. . Juuri tuollaisissa Sienan ja Firenzen bottegoissa syntyivät sellaiset teokset joista paljon myöhemmin alettiin käyttämään nimityksiä ”Gesamtkunstwerke”, art totale, kokonaistaideteos jne. Leonardo, Michelangelo Fra Angelico, Raffaello ja moni muu joiden yhteydessä puhutaan monilahjakkuudesta, olivat hekin bottegojen kasvatteja ja tottuivat jo varhain sukkuloimaan taiteen eri alueilla, koristelemaan kirkkoja, suunnittelemaan kupoleja ja myös osallistumaan kirkoissa esitettyjen ”mysterionäytelmien” ylöspanoon. Taiteiden välinen ristisiitos ei todellakaan ollut heille vierasta. Ajatellessani nyt miten taiteilija ja hänen roolinsa on vuosien saatossa ”erikoistunut” ja samalla köyhtynyt, tunnen miten pieni suru asettuu maalaushaalarin taskuun. Onko mahdollista että tulevaisuudessa taiteilija, jonka ammatillinen profiili väistämättä tulee muuttumaan, toimii enemmän bottegataiteilijoiden tapaan, yhdistelee tuotannossaan olemassa olevaa tietoa, uusinta teknologiaa, unohtamatta luonnon ja ilmastonmuutoksen vaatimuksia? Toivon kuitenkin että taiteilijoita olisi aina monta erilaista koulukuntaa. Vaikka itse olenkin kameleonttien puolella, olen varma että aina tulee olemaan myös taiteilijoita jotka eivät omaksu kameleontin asua ja toimintamalleja. Jos ymmärrämme kameleonttia, sen monipuolisuutta meidän on myös ymmärrettävä miksi joku taiteilija vain asettaa tuolinsa luumupuun eteen, piirtää ja maalaa samaa luumupuuta vuodesta toiseen, aamulla, keskipäivällä, illalla, lumen alla, helteessä, hedelmien kanssa ja ilman hedelmiä.

Vielä sananen kameleonteista. Olin työmatkalla Beninissä joskus viime vuosituhaten puolella. Tapasin Beninin Porto Novon kaupungissa kyläsepan joka oli myös woodoo-pappi.

Hän valmisti ihmisille woodoo-alttareita kotikäyttöön. Minäkin, utelias eurooppalainen halusin itselleni oman heimoni woodoo-alttarin, tuntematta sen syvemmin woodoo-traditiota. Seppä oli valmis sellaisen minulle takomaan. Mutta ensin hänen oli ”nähtävä” mikä on heimoni tunnuseläin. Se ei ollut kysymys. Hänen oli nähtävä se sisällään, unessaan. Seppä sanoi että jos löytäisi tunnuseläimeni, voisin tulla noutamaan alttarin viikon kuluttua. Hän oli nähnyt ja käsittääkseni hän oli nähnyt oikein. Minulle, minun heimolleni tarkoitetun kotialttarin korkeimmalla kohdalla komeili.. juuri palmuviinalla kasteltu kameleontti. (Kuva)

Omnipotenssi. Niin, omnipotenssi, lihava kaikkivoipaisuus olkoon sinulla aina uhkanasi jos aiot palvella montaa eri muusaa. Paisut, kunnes halkeat. Näin on minulle opetettu muun muassa lukion psykologian tunneilla. Ja sitten opiskellessani Taideakatemiassa. Ja taas uudestaan kun ilmotin aikovani kirjoittaa kirjan. Ja toisenkin kirjan. Minua on tietysti varoitettu, ei ainoastaan omnipotenssista, vaan myös hajoamisesta, monen jäniksen kyydissä laukkaamisesta ja niin edelleen. On kerrottu että omnipotenssilla pyritään maksamaan henkinen velka takaisin. Että se joka tapauksessa uhkaa keskittymistä ja johtaa moneen kompastumiseen.

Mutta kaikki tuollainen uhkailu sisältää oudon vihjeen hyödystä, siitä miten kaiken referenssinä kuuluisi olla saavutettu hyöty. Kun keskittyy vain yhteen asiaan ja kuohii itsestään tarpeettomat hankeet, koneisto toimii paremmin ja hyötysuhde on tehokkaampi. Mutta entä jos saavutettu hyöty ei kiinnosta? Jos seikkailu ja tienvierustan tapahtumat ovatkin tärkeämpiä kuin saavutus? Jos aito uteliaisuus onkin todellinen saavutettava hyve? On niitä jotka näkevät vain tien, ja tietien tahtoen ovat asentaneet itselleen silmälaput nähdäkseen vain maalin, eliminoidakseen pelottavat ja häiritsevät asiat. Ja kenties saavatkin paremman tuloksen. Ja sitten niitä jotka ovat irrottaneet silmälapunsa, niitä jotka tahallaan pysähtyvät radallaan nuuskiakseen tienvierustan kehäkukkia, kulkeutuvat sivupoluille ja lopulta unohtavat juosta maaliin.

Kyllä, minullakin on ollut kutsumus, vahva sellainen. Koin kutsumuksen jo seitsemänvuotiaana. Katselin koivunlaikkuja matkalla kouluun eräänä syyspäivänä. Koivunlaikut puhuttelivat minua suuresti. Jäin miettimään miksi juuri mustat laikut valkeaa tuohta vasten saivat minut pysähtymään ja pohtimaan. Päädyin siihen olettamukseen että olen... taiteilija. Että tämä on kutsumus. Ja sitten kiiruhdin kouluun. Ensimmäisen tunnin alussa nousin katederille ja pyysin puheenvuoroa. Halusin vain ilmoittaa kaikille miten juuri sinä päivänä olin saanut tietää olevani taiteilija. Samassa opettajar, suuresti jumaloimani Aune Kääntä astui sisään. Ja sanoi: Tämä ilmoitus on kiinnostava ja tärkeä mutta tiedätkö sinä mikä taiteilija oikein on. Minä vastasin: En vielä tänään tiedä. Mutta antakaa minulle kaksi viikkoa aikaa ja minä tulen vastaamaan oikein tuohon kysymykseen. Toden sanoakseni en ole vielä löytänyt vastausta. Elän edelleen tuossa kahden viikon ihanassa aikajanassa.

Kiitos!

Hannu Väisänen